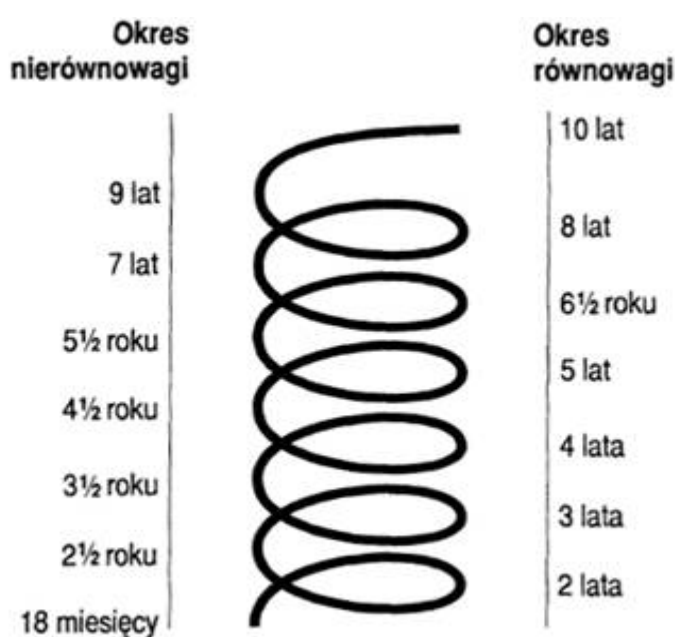

W lepszym zrozumieniu zachowań naszych dzieci może pomóc zapoznanie się z prawidłowościami, jakim podlega ich rozwój. Często liczymy na to, że z czasem, jak nasze dziecko będzie stawać się coraz większe, będzie też coraz „lepsze”. Jednak ta zmiana nie zawsze jest prosta i rodzice muszą się mierzyć z wieloma trudnymi momentami. Zmiany rozwojowe nie zawsze przebiegają prosto i harmonijnie, częściej są pełne okresów braku stabilności i regresji. Okresy równowagi przeplatają się z okresami nierównowagi.

Może być to dla nas- rodziców w okresach "rozpaczy" pocieszające, że niektóre trudności możemy przeczekać. Nie znaczy to jednak absolutnie, że należy się zgadzać z zachowaniami niewłaściwymi i nic z nimi nie robić. Niezależnie od okresu równowagi czy jej braku, każde zachowanie naganne powinno się spotkać z konsekwencją, a każde pozytywne powinno być nagrodzone. Jednak znajomość cykliczności zachowań pomoże nam lepiej zaspakajać potrzeby dziecka. Każdy etap ma swoje pozytywne jak i negatywne strony, a każde dziecko jest niepowtarzalną indywidualnością ze swoim własnym tempem rozwoju.

5lat

Jest to jeden z najspokojniejszych etapów życia dziecka. Dziecko jest stabilne, przyjacielskie, dobrze przystosowane. Lubi przebywać w domu, próbuje robić tylko to, co jest w stanie zrobić. Mama jest osobą najważniejszą, dziecko lubi przebywać blisko niej, wykonywać jej polecenia.

5,5 -6 lat

W tym okresie dziecko wydaje się być bardzo „trudne”. podlega gwałtownym i skrajnym emocjom – w jednej chwili kocha mamę, a za chwilę krzyczy, że jej nienawidzi. Dziecko chce być na pierwszym miejscu, najbardziej kochane, a jeżeli coś przebiega nie po jego myśli, najczęściej jest to wina mamy. Dzieci wiele wymagają od innych i są bardzo nieustępliwe w swoich żądaniach. Często zachowują się w sposób krnąbrny, niegrzeczny, wolą dyskutować niż wykonywać polecenia. Trudno im radzić sobie z krytyką, zawsze chciałyby wygrywać i podporządkowywać sobie innych. Kiedy wszystko toczy się według ich myśli potrafią być ciepłe i chętne do pomocy. Mogą pojawić się drobne kradzieże.

Sześciolatek jest zuchwały, agresywny, żądny przygód i pewny siebie.

7lat

Siedmiolatek jest spokojniejszy, łatwiejszy we współżyciu ale bardziej skryty i skłonny do narzekań i marudzenia. Często markotny, osowiały, woli czas spędzać samotnie, ociąża się z reakcjami i nie słyszy poleceń. Zdarzają się złe dni, kiedy to cały świat się przeciw nim sprzysięga, wszyscy się czepiają i nikt ich nie kocha. niezadowolenie z życia staje się czasami wręcz wypisane na twarzy.

8lat

Dla ośmiolatka nie ma rzeczy niemożliwych. Wszystko stanowi wyzwanie, natomiast ni wszystko udaje się doprowadzić do końca. jest szybki i ekspansywny, aktywny i zabiegany. Dziecko w tym okresie jest też bardzo wrażliwe i skłonne do dramatyzowania. Lepiej reaguje na wskazówki niż na polecenia. Ważne stają się dla nich relacje z innymi, nie tylko to, co inni robią, ale również to, co myślą. Dla ośmiolatka ważne jest bliska ciepła więź z mamą.

9 lat

Dziewięcioletek staje się pewniejszy w kontaktach ze światem, bardziej skryty i bardziej samowystarczalny. Bardziej interesuje się kolegami koleżankami niż rodziną, zależy mu na niezależności i samodzielności. Potrafi brać wiele spraw na poważnie i bardzo się nimi zamartwiać. Często narzeka na złe samopoczucie, różnego rodzaju bóle, żali się.

10 lat

Dziesięć lat to znów okres równowagi. Dziecko chce być dobre i robić to, co należy, jeżeli zrobi coś złego, to ma wyrzuty sumienia. Jest posłuszny, zadowolony z rodziny i nauczycieli, konkretny i bezpośredni.

Na podstawie książki

„Rozwój psychiczny dziecka”. Ilg F.L., Ames L.B., Baker S.M.

Literatura:

Barkley R.A. Robin A.L. *„Zbuntowany nastolatek. 10 kroków do rozwiązania problemów i odbudowy relacji”*

Brett D. *„Bajki, które leczą”*

Faber A., Mazlish E. *„ Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”*

Faber A., Mazlish E. *„ Rodzeństwo bez rywalizacji. Jak pomóc własnym dzieciom żyć w zgodzie, by samemu żyć z godnością”*

Gordon T. *„Wychowania bez porażek w praktyce”*

Kołąkowski A., Pisula A. *„ Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna”*

Pfiffner L.J. *„Wszystko o ADHD”*